

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.-- cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU :</p> <p>Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a</p>	<p>Correspondentiele se se adreseze Redactiunii „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Er banii de prenumeratiune a TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
--	---	---

In alu treilea deceniu alu vietii nóstre bisericesci.

A fost unu timpu greu timpulu celor 20 de ani trecuti de vietia bisericésca-nationala. Am fost in periód'a de organizare. Si in acésta periód'a este multa materia de gandire, si multa lupta de principii, — carea câte odata póte se devina intre ómeni si materia de mici nentielegeri personale.

Am trecut frumos si cu bunu succesu preste acésta periód'a; si deci acum putem se-ne punem cu dreptulu intrebarea, — cum va merge nai'a bisericéi in acestu alu treilea deceniu?

Viitoriulu este in man'a lui Dumnedieu. Dumnedieu Bunulu va grijí de biseric'a S'a si de aici inainte.

Intr'aceea ceea ce se semte, si se vede deja astadi in poporulu credintiosu este faptulu, ca acestu poporu a inceput binisior a-se scí folosí de asiadimintele nóstre constitutionale nu numai cu favorulu, pre carele i-lu dau drepturile constitutionale cá atari, ci cu greutatea, pre carea i-o impune respundererea intru implinirea detorintielor impreunate cu vietí'a publica bisericésca.

In vietí'a constitutionala lucrulu celu mai greu este: esercitiulu dreptului de alegere, si modulu practicării detorintielor de a gandí la viitoriu si prin lucrári de trainicia bine combinate a asigurá bisericéi si poporulu credintiosu o stare mai buna viitoria.

In ambe aceste directiuni am constatat in poporu unu insemnatu progresu in anii din urma, dar cu deosebire in anulu trecutu, si anume in alegerele de preotu, efeptuite in anii din urma, si in specialu in anulu trecutu am vediut poporulu alegetoriu purcediend la urn'a de alegere cu mai multa greutate a respunderii, — de cum l'am potut vedé in anii anteriori; am vediut apoi plugari depunend câte o parte din avutulu lor in vistieri'a bisericéi si facend fundatiuni bisericesci-scolarie; am vediut apoi comitete

parochiale, ingrijind de o mai buna administrare a averii bisericesci prin investirea ei in pamenturi pentru asigurarea functionarilor bisericesci-scolari; am vediut deci fapte, cari tientescu la asigurarea unei stári mai bune viitorie a bisericéi si a scóleloru nóstre.

Am vediut, si am constatat progresu in ambe aceste directiuni.

Ce ne mai lipsesce?

Ne lipsescu si astadi fara indoiéla multe, dar inainte de 20 de ani ne lipseau multu mai multe. Atunci spiritulu motoru in biseric'a era: dorulu si insufletirea clerulu si poporulu de a-se ridicá pre sene insusi. Astadi pre langa acestu doru mai avem la activ'a nóstra si faptele seversite pentru asigurarea bisericéi depuse cu tóta darnicia de poporu pre altariulu Domnului in crearea institutiuniloru de cultura din centrulu eparchiei, si respective in organismulu centralu alu eparchiei in timpulu celor 20 de ani trecuti; si preste acést'a, trecuti fiind in biseric'a preste periód'a de organizare, — pre viitoriu suntem feriti de a mai fi espusi la mici divergintie, de cari in trecutu póte ca ne-a fost cu nepotintia câte odata de a-ne emancipá. Am ajuns in cei 20 de ani, cá se vedem punendu-se in aplicare prin „drépt'a judecata“ a obscei crestinesci acelu insemnatu punctu din program'a bisericéi, carele se reasuma intru a face si a serví intereselor poporulu credintiosu.

Er punerea in aplicare a acestui cardinalu punctu este chiar pentru vietí'a si desvoltarea parochiei de o deosebita valóre si importantia. Se dicea adeca in trecutu, si se va fi mai dicend si astadi, ca preotii intre sene si preotii si invetiatorii nu ar fi intretinand acele legaturi de armonia, cari potu se face manósa vietí'a si activitatea loru publica bisericésca. Astadi si de astadi inainte, avem buna nadejde, se va audí totu mai putien acésta dicetória, — pentru ca intrati si bine porniti fiind pre terenulu faptelor, pentru toti de o potri va vor poté glasuí numai faptele seversite pre terenulu asigurării poporulu. Si

fapt'a buna are si pórtá in sene timbrulu trainicieii, timbrulu vecinicieii. Se póte tagaduí pentru unu timpu óre-care si fapt'a buna; dar nu se póte omorí si nu se póte face nefacuta si nevediuata nici ódata. Ér cand ómenii se judeca dupa fapte si numai dupa fapte, atunci dispare din societate ori ce materia de vorbe, seau de disputa.

Daca preotulu, daca invetiatoriu, daca crestianulu, care este membru comitetului si sinodului parochialu va lucrá numai cu gundulu de a indreptá si de a contribuí cu starea si positiunea ce i-o da legea la asigurarea bisericeii si la ridicarea poporului prin lucrári de trainicia, atunci spiritulu obiectivitáti si realitáti, propriu lucrului si lucrárilor bune devine singurulu curentu si motoru de viétia in biserica si in scóla; ér o societate, carea se inspira in lucrárilor sale de acestu spiritu pórtá in sene si prin sene timbrulu trainicieii si desvoltárii.

Cu acestu spiritu merge mana in mana desvoltarea „dreptei judecáti“ in poporu asupra ómenilor si a lucrárilor lor, precum si alipirea catra biserica.

Cea mai buna marturia, carea maturisesce despre valórea unei institutiuni si a ómenilor, cari au lucrat pentru ridicarea si inaintarea ei sunt faptele si rezultatele, obtienute si vediuete. Acestea nu insiéla nici ódata, si n'au trebuintia de nici unu feliu de lauda si in acelasi timp sunt ferite de ori ce hula.

Si in periodulu deceniulu alu treilea alu vietii nóstre bisericesci-nationale, constatám, ca am intrat, — avend in inimile nóstre spiritulu de lucru spiritulu pácii si alu stimei reciproce, pre carele se intemeiéza deprinderea de a „judecá drept“ asupra tuturor ómenilor.

Dar avem lucru multu si lucrári fórté multe; si deci pentru a poté continuá oper'a cea grea, la carea ne-am angajat inainte cu 14 ani prin infiintarea si sustinerea acestui organu de publicitate, — vom espune in fiecare numeru câte unu anumitu punctu din program'a de lucru alu bisericeii, de carea trebuie se-ne conducem in acestu alu treilea deceniu, in carele am intrat.

Polemicii crestini din secolulu alu II-lea si alu III-lea.

Nu numai in ramulu apologeticu ci si in celu polemícu a produsu literatur'a bisericesca greca din secl. alu II-lea si alu III-lea unele lucrari memorabile, facéndu-se prin aceste ofensiv'a fatia de diferitele retaciri gnostice si montanistice, ce se ivisera in jumetatea a 2. a secl. al II. Cá polemici merita amintire :

1) Episcopulu Lugdunului I r i n e u. S'a nascutu cam pe la an. 140. d. Chr. in Asi'a-mica, si dupa marturisirea proprie a fost in tineretiele sale invetiacelelu lui Policarp, ocupándu-se inca si cu studiulu filosofiei si a poeticeii grecesci. In etatea sa

barbatésca a fost activu cá invetiatoriu câtva timpu in Rom'a, apoi a devenit presbiteru in Lugdun (in Galli'a), pe timpulu episcopulu P o t i n, carele cá si multi alti crestini din Galli'a sudica, 'si tragea originea din Asi'a-mica. La anulu 177, a fost trimisu cu nisce epistóle bisericesci din partea crestianilor din Galli'a la Rom'a, unde pastoria pe atunci episcopulu Eleuteriu. In timpulu caletoriei sale s'a intemplatu in Galli'a persecutiunea sângerósa de sub imperatulu Marc Aureliu, si episcopulu Potin a ca diutu victima gónei. Irineu intorcéndu-se acasa a devenitu sucesorulu lui in scaunulu episcopescu, distingédu-se el atátu prin blândeti'a, seriositatea, abnegatiunea si resolutiunea sa cá pastoriu si invetiatoriu bisericescu, cât si prin neobositulu seu zelu de a sustiene pe de o parte *curati'a* (*ortodoxi'a*) *credintiei* fatia de ereticii gnostici, ér pe de alta parte *unitatea bisericesca* contr'a uneltiriloru si porniriloru desbinatóre ce se ivisera din diferite parti. Parintele istoriei bisericesci Eusebie dice, cá elu cu tot dreptulu merita numele seu de Irineu, ce insémna atáta, cât *celu pacinícu*. In controvers'a dintre Victoru episcopulu Romei si cei din Asi'a-mica pentru modul serbarei Pasciloru, in fruntea bisericeiloru crestine din Galli'a s'a opus lui Victor, carele avea intentiunea se rumpa comunitatea si relatiunile prietenesci cu cei din Asi'a-mica. Nimicu siguru nu se scie despre timpulu si modulu mortii sale. Relatiunea tárdie a lui Ieronim, cá Ireneu ar fi muritu mórte de martiru la a. 202. in persecutiunea imperatulu Septimiu Sever (193—211), nu o aflam la nici unulu dintre parintii si scrietorii bisericesci mai vechi decât dênsul. — Cá polemic e Ireneu fórté renumitu. Celu mai insemnatu, si uniculu seu op ce ni s'a pastratu intreg, dar nu in originalulu grecesc, din carele nu ni-o remas decât unele fragmente, ci in traducere vechie latina, este scrierea sa in 5 carti intitulate : *Ἐλεγχος καὶ ἀνατροπὴ τῆς ψευδοδόμου γνώσεως* (Espunerea si combaterea gnosei pseudonime,) indreptata contr'a *gnosticulu Valentin*, carele a respandit invetiaturile sale pin mai bine de 20. de ani din Rom'a, unde invetiá, peste tot imperiulu romanu. Acest op dela Ieronim incóce se numesce in de comun „*Adversus haereses.*“ Irineu 'si propune in acest op a espune si a combate mai întâi invetiatur'a lui Valentin, dar de aici trece si la istori'a celorlalte secte eretice si in special gnostice, combate apoi in cartea 2—5 mai vertos doctrinele lui Valentin, opunénd acestor'a invetiatur'a bisericeii ortodoxe, carea se intemeiéza pe santa scriptura si *tradiitiune*, pe cand invetiaturile ereticesci sunt nebasate. — Pe langa scrierea acést'a de mare importantia, din carea se vede, cá Ireneu cá si Papi'a si Iustin a fost chiliast, a mai sris el inca 2. epistóle, din Rom'a, dintre cari un'a a adresat'o presbiterulu Florin, carele a fost primit doctrinele lui Valentin, ér ceealalta lui Blast (Vlast,) carele favoria judeismul in crestianism. Dar atát aceste cât si cele dóue epistóle indreptate catra

Victor, episcopul Romei, in caus'a controversei pentru serbarea Pascilor, s'au perdat.

2) Ipolit, renumitul invetiaceleu a lui Ireneu, a fost unu barbatu fôrte erudit si unu literatu bisericescu fôrte insemnatu. Despre persón'a lui scrietorii bisericesei mai vechi ne dau numai fôrte putiene si nesigure informatiuni. Istoricele Eusebie in deceniile prime ale secl. alu IV. face mai întâi amintire de elu, scriindu-ne in istori'a sa bisericesca, cã Ipolitu a traitu pe timpul imperatului Alex. Severu (222—235), si cã a fost episcopu resaritean, fara cã se ne spuna cã unde. Mai târdiu s'a constatat, cumcã elu a fost episcopu in Portulu romanu, nu s'a putut hotari inse ori de in acel del'a gur'a Tibrului, séu in celu din Arabi'a. Unele din martirologiile bisericesei 'l numesc pap'a Romei, altele érași numai presbiteru romanu. O consemnare a episcopiloru romani din secl. alu 4 ne informéza, cã Ipolit a fost esilat la anulu 235. dimpreuna cu episcopulu romanu Pontian la Sardini'a. In urm'a cercetarilor invetiatiiloru de pe la mijloculu secolului nostru s'a constatat, cã elu a fost unu invetiaceleu a lui Ireneu, presbiteru in Rom'a sub episcopulu Zefrinu (199—217.) si capul partidei rigoristice de acolo. Despre originea lui nu s'a pututu eruá nimic. Se mai scie, cã devenid contrariul seu Calist episcopu romanu dupa mórtea lui Zefrin, Ipolit s'a desbinat de elu si a fost redicat de catra partid'a sa contrapiscopu, remanënd astfelu in opositie si pe timpul succesoriului lui Calist, Urban I. (222—230.), pana la a. 235., când sub imperatulu Maximin Tracul a fost esilat dimpreuna cu episcopulu romanu Pontian, urmatoriulu nemijlocitu a lui Urban, si mijlocitu a lui Calist. Impacând-se inaintea mortii sale cu episcopul roman Pontian, biserica romana 'l-a venerat si 'l veneréza cã sântu si martiru. Dar cât de glorificat si respectat érá elu in partid'a s'a se vede de acolo, cã in a. 1551 s'a descoperitu in Rom'a o statua, carea trebue cã i-a ridicat-o partid'a lui, si carea 'l infatisea siedindu pe unu scaun, in dosulu si pe laturile carui'a se afla o consemnare a scrietoriloru sale, si o computatiune, unu ciclu pascalu. — Ce se atinge de scrierile lui apoi partea cea mai mare s'a perdat, din putiene ne-au remasu numai fragmente, si numai unu numeru neconsiderabilu ni s'a pastratu. Opolu seu principalu, carele cuprinde o istoria a retaciloru si o polemie cu tôte eresile din timpul lui, abia la a. 1842. s'a reafiatu intregu si s'a revindicatu lui. Pana la mijloculu secl. nostru scrierea acést'a a fost perduta si numai cartea ei prima se aflá intre crierile lui Origen, sub titlulu: „Philosophumena“, si indecomunu se credea, cã e scrisa de acést'a. Din exemplariulu autentic al opului acestui'a, reafiatu pe muntele Atos, — din carele lipsesce numai cartea 2. si 3. — se póte oricine convinge, cã „Philophumena“ e titlulu adevératu numai pentru cartea prima, cãci tôte 10 cartile la oalta se cuprindu sub numirea: „Κατὰ πασῶν αἰρέσεων

Ἐπιτομὴ“ (Espunerea si combatarea tuturor eresilor). Ipolit incepe in cartea acést'a cu scólele filosofice pagâne si cu sectele jidovesti, fiind de socotinti'a, cã din sistemele filosofice pagâne si din invetiaturile singuraticeloru secte jidovesci au purces eresile in crestinism; apoi espune istori'a si re'nfrângerea invetiaturiloru a loru 32 eresii încependu cu judeulu Dositei si finindu cu antitrinitariulu Noet si episcopulu romanu Calist, pe carele inca 'l numera la eretici.

(Va urmá.)

Dr. Tr. Puticiu.

Academi'a romana.

Insciintiare.

Dupa decisiunile luate de Academi'a Romana in sesiunile de pana la anulu 1890, concursurile propuse de Academie sunt cele urmatóre:

I. Premiulu Nasturelu-Herescu, din seri'a B, de 4,000 lei, se va decerne, in sesiunea generala din anulu 1891, unei cãrti scrise in limb'a romana cu continutu de ori-ce natura, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie pana la 31 Decemvre 1890.

II. Premiulu Statului Eliade-Radulescu, de 5,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1891 unei cãrti scrise in limb'a romana, cu continutu literaru, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1889 pana la 31 Decemvre 1890.

NB. Concurentii la aceste premii vor binevoi a trimite la cancelari'a Academiei Romane, operele loru, cari vor fi in conditiunile de timpu aci insemnate, in câte 12 exemplare, pana la 31 Decemvre 1890.

III. Marele Premiu Nasturelu-Herescu, din seri'a B, in suma de 12,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1893, unei cãrti scrise in limb'a romana, cu continutu de ori-ce natura, care se vá judecá mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1889 pana la 31 Decemvre 1892.

NB. In privinti'a Premiiloru Nasturelu-Herescu se punu in cunoscinti'a publicului urmatórele dispositiuni din codicilulu repositului intru fericire C. Nasturelu-Herescu.

„B. Premii pentru opere publicate.

„In tot anulu Societatea Academica Romana va avé „a premiá, din veniturile fondului Nasturelu, o carte tiparita, originala, in limb'a romana, care se va socoti de „catra Societate cã cea mai buna publicatiune aparuta in „cursulu anului.

„Inse aceste premii vor fi de doue specii:

„1. In trei ani consecutivi, d'a rëndulu, se vá decerne câte unu premiu de patru mii lei, Nr. 4,000 L. n. „minimum, la cea mai buna carte aparuta in cursulu „anului espiratu.

„2. Éra in alu patrutea anu se va decerne unu premiu fixu de lei 12,000, carele se vá numi „Marele „Premiu Nasturelu.“ operei care va fi judecata cã „publicatiunea de capetenie ce va fi aparuta in cursulu celoru patru ani precedenti. Acestu premiu nu se va puté „decerne unei lucrãri, care va fi obtinutu deja unulu dintre premiele anuale, decãt defalcãndu dintr'insulu valórea „premiului precedentu.

„Operele ce se vor recompensá cu acést'a a dóu'a „serie de premie vor tractá cu preferinția despre materiile „urmatóre:

„a) Scrieri serióse de istorie si sciintiele accesorii „ale istoriei, preferindu-se cele atingetóre de istori'a tie- „rilor romane;

„b) Scrieri de religiunea ortodoxa, de morala prac- „tica si de filosofie;

„c) Scrieri de sciintie politica si de economi'a so- „ciala;

„d) Tractate originale despre sciintiele esacte;

„e) Scrieri enciclopedice, precum dictionare de isto- „rie si geografie, in cari se intre si istori'a si geografi'a „Romaniei; dictionare generale sau partiale de sciintie e- „sacte, de arti si meserii, de administratiune si jurispru- „dentia, si alte asemenea lucrári utile si bine intocmite;

„f) Cárți didactice de o valóre insemnata cá metodú „si cá cuprinsu;

„g) Dictionare limbistice in limb'a romanésca, mai „alesu pentru limbile antice si orientale, adeca limb'a la- „tina, elena, sanscrita, ebraica, araba, turca, slavona veche „si altele;

„h) Publicatiuni si lucrári artistice de o valóre se- „riósa, adeca relative la artele plastice, architectura, sculp- „tura, pictura, gravura si chiar opere musicale serióse, pe „cari aceste tóte Societatea Academica Romana le va puté „apretiá atunci, când i-si va intinde activitatea ei si asu- „pr'a tuturor materiilor de bele-arti;

„i) Scrieri de pura literatura romana, in prosa si in „versuri, precum poeme, drame si comedii serióse, — mai „alesu subiecte nationale, — si ori-ce alte opere de inalta „literatura. Acestor'a mai cu séma a-si dori sè se acorde „Marele Premiu Nasturelu, când vor fi jude- „cate cá avédu unu meritu cu totul superioru, spre a se „dá astfelu o incurajare mai puternica desvoltárii litera- „turi nationale.“

La acestea se mai adaoga urmatórele dispositiuni luate de Societatea Academica.

1. La concursurile acestoru premii se potu presentá si opuri preinnoite in noue editiuni, cari se vor fi retipari- ritu in cursulu anului de autori in viatia.

2. Dupa cuprinderea chiar a testamentului, traduc- tiunile din limbi straine sunt escluse de la concursu; se va face inse exceptiune pentru acele traductiuni de pe o- puri straine clasice, cari:

a) sau prin dificultátele invinse ale unei perfecte re- produceri in versuri romanesci, vor constitui adeverate o- puri literare ale limbei romane;

b) sau prin anexarea de elucidári si de note sciin- tifice, cu totul proprii traductorului, i-si vor fi insusitu meritele unoru lucrári originale in limb'a romana.

3. Cárțile premiate de Academi'a Romana din alte fonduri ale sale sau cele tiparite din initiativ'a si cu spe- sele ei nu potu intrá la concursu pentru Premiile Nastu- relu din seri'a B.

4. Premiile Nasturelu din seri'a B, se potu acordá nu numai unoru opuri complete, ci si pártii unui opu ti- paritu in cursulu anului, cu conditiune insa cá acésta parte se fie de valórea si de intinderea unui volumu si nu de ale unei simple fascióre, (minimum 400 pag. formatu in 8° garmond.)

5. Premiarea unei párti a unui opu la unu concursu anualu nu impiedica premiarea unei alte párti a aceluiasi opu la unu concursu posterioru.

6. Opurile anonime si pseudonime vor puté fi ad- mise la concursulu cártiloru tiparite, ér autorii lor, spre a primi premiile acordate, vor trebui se justifice proprie- tatea lor.

IV. Premiulu Alexandru Ioanu Cuz'a, de 10,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din a-

nulu 1891 celei mai bune lucrári scrise in limb'a romana asupra urmatorului subiectu:

„Istori'a Romaniloru de la Aurelianu pana la fun- darea Principatelorú.“

Terminulu presentárii manuscriseloru va fi 30 No- embvre 1890.

V. Premiulu G. San-Marinu, in suma de 1,500 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1891 celei mai bune lucrári asupr'a urmatorului subiectu:

„Consideratiuni asupr'a comerçului Romaniei cu tierile straine atát la Orientu cât si la Occidentu, ince- pendu cu secolulu alu XVI-lea pana la anulu 1860.“

Terminulu presentárii manuscriseloru la concursu va fi 31 Decembvre 1890.

VI. Premiulu Statului Lazaru, de 5,000 lei se va decerne in sesiunea generala din anulu 1891 ce- lei mai bune lucrári in limb'a romana asupr'a urmatoru- lui subiectu:

„Igien'a tieranului romanu. Locuinti'a, incaltiamin- tea si imbracamintea. Alimentatiunea in diferite regiuni ale tierii si in diferite timpuri ale anului.“

Terminulu presentárii manuscriseloru la concursu va fi pana la 31 Decembvre 1890.

VII. Premiulu Neuschotz, de 1,500 lei, se va decerne, in sesiunea generala din 1891, unei cárti scrise in limb'a romana cu continutu sciintificu, care se va ju- decá mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1889 pana la 31 Decembvre 1890. — Cárțile se vor pre- sentá in 6 exemplare pana la 31 Decembvre 1890.

VIII. Premiulu Asociatiunei Craiovene pentru desvoltarea invetiamentului pu- blicu, in suma de lei 1,500, se va decerne, in sesiunea generala din 1892, celei mai bune cárti didactice in limb'a romana din câte se vor fi tiparitu de la 1 Ianuarie 1890 pana la 31 Decembvre 1891 — Acésta data este si termi- nulu extremu alu depunerii la cancelari'a Academiei, in 6 exemplare, a cártiloru propuse pentru concursu.

IX. Premiulu Statului Lazaru, de 5,000 lei se va decerne in sesiunea generala din anulu 1892 unei cárti scrise in limb'a romana, cu continutu sciintificu, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate de la 1 Ianuarie 1890 pana la 31 Decembvre 1891, sau celei mai importante inventiuni sciintifice facute de la 1 Ianu- arie 1890 pana la 31 Decembvre 1891.

X. Premiulu Statului Eliade-Radu- lescu, de 5,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1892, celei mai bune lucrari scrise in limb'a romana asupr'a urmatorului subiectu:

„Nascerea si inmormentarea la Romani. Datine si credintie.“

Terminulu presintari manuscriseloru la concursu va fi pana la 31 Decembvre 1891.

XI. Premiulu Statului Lazaru, de 5,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1893 celei mai bune lucrári in limb'a romana asupr'a urmato- rului subiectu:

„Studiulu vinuriloru din Romani'a din punctulu de vedere economicu si alu compositiunii lorú chimice.“

Manuscrisulu va trebui se cuprinda materie pentru circ'a 300 pagine de tipariu in 8° garmond.

Terminulu presentárii manuscriseloru la concursu va fi pana la 31 Decembvre 1892.

XII. Premiulu D. Hagi Vasile, de 5,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din anulu 1894, unei cárti scrise in limb'a romana si publicata in timpulu de la 1 Ianuarie 1888 pana la 31 Decembvre 1893, alu carei cuprinsu va fi:

„Istori'a comerciului la Romani, sau starea actuala a comerciului in Romani'a, sau studii asupra legislatiunii comerciale in Statulu romanu, sau ori-ce alte subiecte privitoare la comerciulu romanu.“

Terminulu presentarei la concursu va fi pana la 31 Decemvre 1893.

XIII. Premiulu Statului Eliade-Radulescu, de 5,000 lei. se va decerne in sesiunea generala din anulu 1894 celei mai bune lucrari scrise in limba romana asupra urmatorului subiectu :

„Studiu asupra basmelor romane in comparatiune cu legendele antice clasice si in legatura cu ale poporelor invecinate si ale tuturor poporelor romanice.“

Terminulu presentarii manuscriselor la concursu va fi 31 Decemvre 1893.

NB. Manuscrisele lucrarilor puse la concursurile premiilor de sub Nrii IV, V, VI, X, XI si XIII se vor presentá anonime, purtându o devisa, care va fi reproducu pe unu plicu sigilatu contienându numele concurrentului.

Academi'a i-si reserva dreptulu de a tipari in publicatiunile sale lucrarile ce se vor premia.

Premiile se vor dá autoriloru numai dupa tiparirea lucrarilor premiate.

Increstinarea Romaniloru.

1) Causele celerei propagari a le religiunii crestine intre romanii pagani.

(Continuare.)

Asia dara cine a predicatu mai intaiu in Rom'a? Sciutu este ca Rom'a a fostu domn'a lunei, dupa cum o numesce Cicerone: „Orbis terrarum Domina.“ Domn'a si ziei'ta gintelor, dupa cum o numesce Ovidiu, care se'manu pre pamentu n'a avut: „Aspice, Romam. Nihilurbe Roma vivere majus! Terarum Dea gentiumque Roma, cui par est nihil, nihil fecundum“ Epodon libri carmen singulare. Domn'a lunei o numesce si Svetoniu Tranquil. Nici o cetate nu se afla la istorici, in care fortuna si-a permis atata, ca in domn'a lunei Rom'a. „Nullam usquam civitatem apud historicos reperies inquam plus sibi fortuna permiserit quam in illam gentium Dominam Romam“ de statu publico imperii romani sub imperatoribus.“

Asia dara fiind Rom'a Domn'a si capital'a lunei, centrulu si emporiulu sciintieloru, comerciului, industriei, artelor frumose, comunicatiunei si circulatiunei lunei intregi; tota lumea, si omeni de tote clasele gravitau contra dens'a, si tot ce se ivea nou in afara, in imperiulu romanu si juru, se strecura in Rom'a, si aici 'si afla primire buna. — Afara de aceea scimu, ca si Rom'a trimitea in afara esplotatori, consuli, proconsuli, prefecti, proprefecti, guvernatori, progubernatori, ostasi si coloni, quantum satis cu care au umplutu tot imperiulu romanu. Asia dara acei coloni si ostasi, care au ascultatu pre Isus Christos si Ioanu botezatoriulu, si acelu centurionu din Capernaum Longinu si Corneliu, acelu boeriu din Capernaum si senatorulu Sergiu Pavel si pre potintele Theofil, si acei proconsuli si consuli, prefecti si proprefecti, guvernatori progubernatori, care credeau in Christos intru ascunsu, si acei romani, cari s'au suitu se se inchine la

serbatorea prasniciului cincidiecelea, au fost cei dantain, cari au adusu si propagatu crestinismulu in Rom'a, si aici, n'au aflu pamentu priinciosu, poporu accesibilu, si primire buna, caci romanii erau aplicati se auda si se primea tote noutatile cum sunt ei si astadi, apoi odata primita o propunea altoru popora, fie macaru cu forti'a, si adeverulu graindu nici o biserica nu pote areta atat succesu si resultatu intru propagarea si latirea crestinismului, ca biserica din Rom'a, pana ce au presentatu romanismulu si crestinismulu, si au remasu credintiose invetiaturiloru si traditiuniloru primitive apostolice, in puritatea originala sau pana la seclulu al 9. Era dela timpulu acest'a, ca un'a ce au representatu mai multu interesulu seu egoisticu de predominare preste clironomi'a lui Christos, introducendu spre acestu scopu mai multe inovatiuni in biserica, contrari principiiloru primitive apostolice, au incetatu de a mai fi ceea ce au fost, ba s'au socotitu contrarie acestoru principii!

Cine a predicatu mai intaiu dintre barbatii apostolici in Rom'a?

Domnulu si Mantuitoriulu nostru Isus Christos dupa cum ni-au lasatu in scrisu santulu Evangelistu Luc'a, a alesu doispredece apostoli, inainte de alegerea lor, s'au suitu in munte se se roge, si au petrecutu tota noptea in rugaciuni contra Dumnedieu tatalu se i-i arate pre cari dintre credentii sei se i-i alega in apostoli? Si a alesu dintre densii 12. pre Simon Petru, Andreiu fratele lui, pre Iacobu si pre Ioanu, pre Filipu si Bartolomeu, pre Mateiu si pre Tom'a, pre Iacobu a lui Alfeu si pre Simon Zilot, pre Iud'a a lui Iacob, si pre Iud'a din Iscariotu, care l'a vendutu si i-au numitu apostoli Luc'a, 6, 12—17. Asia dara i-au alesu. „Eu v'am alesu pre voi nu voi pre mine“ nu i-au denumitu, eta form'a reprezentativa in biserica in contra monarchismulu absolutu!

Acesti apostoli toti au fost de asemenea credintia intre sine, inse nu de asemenea sciintia si invetiatura, pentru aceea s'au aflu intre apostoli barbati de mai putina sciintia si invetiatura decata cum au fost unii dintre cei 70 de invetiacei, p. e. Varnav'a, unulu dintre cei mai eruditi barbati din timpulu apostolicu, care dinpreuna cu Pavelu a umblatu in scola renunitulu invetiatoriu Evreescu Gamaliel, pre care de cadea sorte apostoliei, dupa sciintia si zelulu seu, era primulu intre apostoli, „primus inter pares.“

Acesti santi apostoli inainte de a merge in tota lumea, si a vesti evangeli'a la tota zidirea, au impartitu lumea intre sine cu sorte, ca se se scie care unde se predice. Din impartirea acest'a se vede ca Rom'a nu s'au venitu nici unui'a, apoi a nu predica in Rom'a, care se luá pentru lumea tota „Urbi et orbi“ orbis romanus ecumenitas imperii romani“ este a nu implini nimica, a nu predica in tota lumea.

Causa pentru care Rom'a nu s'au venitu nici unui'a dintre apostoli este, ca romanii se considerau pre sine de cei mai nobili omeni „ipsa nobilitas sola est, atque unica virtus“ si de cei mai culti inaintea caror'a celelalte popore se priveau de barbore „barbarorum gentes“ prin urmare de cei mai de frunte si

potenti pe pamentu „populus romanus anteedit fortitudine cunctas notiones.“ Din contra apostolii Domnului pre langa aceea ca erau fara invetiatura si fara sciintia, nu erau nobili, nu le sta la dispozitiune nici unu ajutoriu, nu putere, nu arma, nu avere nici unu patronagiu, si erá de temutu, ca nu vor putea predicá Evangeli'a nobililoru, eruditiloru si pré puterniciloru romani cu acelu efectu si resultatu, cu care se asteptá, pentru aceea Domnulu si Mantuitoriulu nostru Isus Christosu, s'au ingrijitu de alti barbati speciali afara de numerulu celoru 12, pre care i-au trimisu se predice in Rom'a. Si acesti barbati au fost: *Santulu Varnav'a si Pavelu.*

Santulu Varnav'a a fost primul dintre cei 70 de invetiacei, pre carii i-au trimisu Domnulu inaintea fetiei sale, in tóte cetátile si loculu, unde vrea se vina. Elu s'au nascutu in insul'a Cipru din parinti Evrei din seminti'a lui Levi (nobilu Evreu séu Levit), fiind marisoru, tatalu seu l'a trimisu in Ierusalimu la scóla, si a domiciliatu in cas'a surorii sale Mari'a, mumei lui Ioanu, care s'au chieamatu Marcu, asia ca Marcu a fost nepotu de sora lui Varnav'a, unde impreuna cu Pavelu, a fost discipulii lui Gamaliel, celui mai invetiatu Evreu din timpulu acel'a. Aici in Ierusalimu, vediendu minunile lui Isus si vindecarea schiopului celui de 38 de ani in ból'a sa la scaldatórea oiloru, ce se numeste evreeste „vitezda,“ Ioanu c. 5, v. 6, a urmatu lui Isus, si fiind ca Domnulu a numitu pre Ioanu si Iacobu „fii tunetului,“ pentru tari'a si proprietatea tunetului in actiunile loru; asia si apostolii din Iosif l'au numitu Varnav'a, ce se interpretéza „fiulu mangaerei,“ pentruca mangaia pre multi cu invetiaturile si bunatatile sale, ce facea bisericei lui Christosu. Elu a fost celu dintai, care a vendutu tinarin'a sa si pretiulu l'au pusu la piciórele apostoliloru (fapt. ap. 4, 36 si 37.) Elu a fost acel'a, care dupa ce a convertitu Isus pre Pavelu, l'au adusu la apostoli in Ierusalimu, unde predicandu pre Isus cu indresniala si vrënd Evreii se-lu omóra, l'au dusu in Cesarea si de aici in Tarsu. Elu au fost acel'a pre care apostolii si bisericea din Ierusalimu l'au trimisu la bisericea din Antiochi'a, care se constituise din cei respiti dupa motivulu lui Stefanu, unde sosindu si vediend harulu lui Dumnedieu s'a bucuratu si indemná pre toti se staruésca in Domnulu, cáci erá barbatu bunu si plinu de duhulu sântu si de credintia, si s'au adaugatu poporu multu la Domnulu. Din Antiochi'a a mersu Varnav'a la Tars se caute pre Pavelu, si aflandu-lu l'a dusu in Antiochi'a, si a fost un anu deplinu de s'au adunatu in biserica, si au invetiatu poporu multu, si s'au numitu invetiacei „crestini“ antaiu in Antiochi'a (fapt. apost. 11, 22—27) si fratii din Antiochi'a au trimisu ajutoriu fratiloru si betraniloru din Ierusalimu prin man'a Varnavei si a lui Pavelu.

Éra Pavelu n'a fost din numerulu celoru doispredece ci specialu chieamatu de Domnulu spre acésta, inse s'au ostenitu mai multu decât toti ceialalti invetiacei la olalta luandu, incát dela Ierusalimu pana in Illiri'a, si dela Illiri'a pana la Rom'a, si pana la Spani'a, Galli'a si Angli'a, cá sburându a predicatu pre Christosu. Pavelu a

fost celu mai invetiatu barbatu si oratoru dintre barbatii apostolici, si a timpului lui, „omnium primum et doctissimum,“ nunumai intre barbatii bisericesci ci si cei profani!

Sântul Ieronim dice cá: precum se varsa plóia dupa rumpere de nori, si cuprinde tóte, asia a latitu santulu Pavel bisericea lui Christosu, dela uscat pana la uscat, si dela mare pana la mare. Éra Ioanu Gura de auru dice „care limba póte enar'a meritele santului Pavel apostolul, in care Domuedieu a intrunitu tóte acele ce a voitu se imputa altor'a? Insusi Pavel recunósce la Efeseni cap. 3 v. 10 ca si angerii au invatiat ceva dela elu, si cutediu a crede, si a nu gresi déca voiu dice, cá de nu er'a santul Pavel, atunci bisericea lui Christosu nu se latia cu acelu efectu si resultat grabnicu, cu care s'a latit!

Santul Pavel s'a nascutu in Tarsul Ciliciei din parinti Evrei, din seminti'a lui Benjamin, de nascere cive roman *Civis romanus*, (fapt. Apost. 22. 26.) Parintii lui l-au trimisu in Ierusalim la scóla, unde impreuna cu Varnav'a a fost discipululu lui Gamaliel. Aici s'a deprinsu elu afara de sciintiele umane si divine, si in art'a mecanica, ca nu cumva venind in lipsa, se si póta sustinea viati'a. Minunile lui Isus n'au facut nici o impresiune asupra lui, cum au facut asupra lui Varnav'a, din contra au fost partinitoriu traditiunilor sale parintesci pana la estrem. (Galath. I. 14.) si cand au dilapidat Evreii pre Archidiaconul Stefan, Pavel erá binevoind spre uciderea lui Stefan, si intru aceea di s'a facut mare góna asupra bisericei din Ierusalim. Éra Saulu súfând cu amenintiare si cu ucidere asupra invetiaceilor Domnului, a mers la Archierei, si a cerut dela ei carti la Damnse la sinagóga, cá de ar afla pre unii, cari se fie din calea si numerulu acesta, barbati si femei se-i aduca legati la Ierusalim, si mergënd si apropiinduse de Damasc, fara veste a stralucit preste el lumina din ceriu, si cadiend pre pamentu a audit ton din ceriu dicend: „Saul Saul! ce me persecvesi? éra elu a dis, cine esti Dómne? Éra Domnulu a dis“: „Eu sunt Isus pre carele tu l'persecuti cu greu ti este a loví cu piciorul in contr'a boldurilor; si spaimantandu-se si tremurand a dis Dómne! ce voesci se facu? Scóla-te si intra in cetate, si 'ti se va spune ce voesc se faci. Si Domnulu a dis lui Anani'a se-l boteze si 'la botezat, si indata a binevestit pre Isus in Sinagóga, ca acesta este fiul lui Dumnedieu, si toti se mirau si diceau, au nu este acesta celu ce a persecutat pre crestini in Ierusalim, si a venit si aici se-i duca legati in Ierusalim la Archierei.

(Va urmá.)

D I V E R S E.

* *Instalarea noului patriarchu.* Instalarea noului patriarchu s'a facut cu mare solemnitate Duminec'a trecuta. Imbuldiél'a la bisericea metropolitana a fost de nesuferitu; o multime mare de publicu, care numai puté petrunde in biserica, s'a asediat in curtea bisericei, pe piéti'a cetatii si in curtea resiedintiei patriarchului. La 9 óre incepù conductulu bar. Nicolici spre catedrala insotit de toti membrii congresului, cari erau de fatia, in buitulu tunurilor, sunetulu clopoteloru si ac-

lamatiunea publicului. Inaintea catedralei asteptara pe comisariu patriarhulu Brancovici cu episcopii: Petrovici, Dimitrievici, Nicolici si unu numeru mare din preotimea pontificatore, si patriarhulu presentă comisarului o cruce forte veche, pe care o sarută. In biseric'a metropolitana se aflau notabilitatile civile si generalii, presedintele si vicepresedintele dietei croate, primarii tuturor orasielor din apropiere, reprezentantiele dela 80 biseric, jurnalisti din patrie si esterne, intre cari o multime de colaboratori dela foile din Belgrad. Dupa-ce bar. Nicolici a anuntiat, ca regele a aprobat alegerea congresului, isbucnira urale frenetice si o baterie dedu mai multe salve de tunuri, ér music'a intonă imnulu poporalu. Comisariulu invita apoi pe patriarhu se depuna juramentul prescis si se dete cetire diplomei de instalare in limb'a latina si serba. Apucă apoi pe patriarhu de mana si conducendu-lu la scaunulu patriarhalu dise: „In numele Maj. Sale cesaro si apost. regesci conduc pre Preasantia Ta in scaunulu arhiepiscopului de Carlovitiu, alu metropolitului serbescu si alu patriarhului si instalez pre Preasantia Ta cu toate drepturile, prerogativile, datorintiele si greutatile impreunate cu acésta demnitate. Intr'o vorbire intrerupta de aplause recomandă apoi comisariulu pe patriarhulu episcopiloru, preotimei si poporului ca se fie credinciosi si ajutatori, accentuand totdeodata ca credinti'a catra domnitoru si constitutiunea patriei precum si ascultarea de legile statului e cea mai sacra datorintia. Patriarhulu Brancovici tinu o vorbire de introduce. Dupa-ce densulu invocă mai intaiu pe Dumnedieu, care l'a chemat la acésta dignitate, multiamind si regelui, esprimă comisariului cele mai calduróse multiamiri pentru activitatea sa, observă, ca poporulu serbesc n'a salutat inca cu atăta bucurie pe unu comisariu denumit cá si pe bar. Nicolici, si-l rugă a asigura pe Maj. Sa despre neclintit'a credintia a tuturor serbilor, si ca ei vor fi bucurosu gata, daca va fi necesitate, a-si jertfi sangele si bunulu pentru rege si patrie. Multiami apoi congresului pentru alegere, dicend intre altele: In toate lucrarile cu mani curate, cu dreptate si sinceritate, cu caracteru tare, cu zelu neobositu pentru biseric si scóla, credinciosu legiloru bisericesci si politice, acesta a fost pre scurtu dis, pana acuma si va fi si in viitoriu programulu meu, care me voiu nisui a-lu urmá cu ajutoriulu sinodului si alu congresului. Vorbirea patriarhului a facut buna impresiune si a fost insotita de aplause. Urmá apoi inchinarea clerului si patriarhulu, cmmform usului vechiu a fost ridicat in slava. Dupa-ce patriarhulu celebră liturgi'a, carea dură preste dóue ore, primi o multime de deputatiuni si se dete unu banchetu festivu.

* *Adunarea generalu a reuniunei femeilor romane din Arad si provincia* este conchiamata pe diu'a de 31 Maiu st. v. (12 Iunie st. nou) a. c. la 10 ore inainte de amédi in sal'a cea mare a seminariului diecesanu.

Totu in aceasi di sér'a la 8 ore se arangéza din partea reuniunei in sal'a din paduriti'a orasiului o petrecere cu dansu.

Atăta adunara generala, cât si petrecerea ce se arangéza, precum aflăm vor fi bine cercetate.

* *Consistoriul eparchialu aradanu* este conchiamatu in siedintia plenaria pre Marti in 8/20 Maiu a. c. la 10 ore inainte de amédi. Obiectulu principalu de carele se va ocupá consistoriulu este: promulgarea concluseru, luate de sinodulu eparchialu din anulu curentu si luarea dispusetiunilor necesarie pentru esecutarea acelor concluse.

* *Nou pamentu bisericescu.* Comun'a nóstra bisericésca Fiscut a cumperat dilele trecute unu optariu de sesiune de pamentu cu pretiulu de 500 fl. si cu mentiunea, cá dupa timpu acestu pamentu, si celn ce se va mai poté cumperá de aici inainte, se servésca de basa si mijlocu la asigurarea si ameliorarea dotatiunei preotului si invetiatoriului nostru de acolo. Astfeliu vedem, ca ideia investirii averii biricesci in pamenturi devine totu mai adoptata in sinulu poporului nostru!

* *Bibliografie.* A aparutu de sub tipariu „Istori'a Ungariei,” pentru clasele secundare inferióre, scólele pedagogice si civile de Ludovic Mangold. In romanesce de Vasile Goldisiu, profesoru. — Cu harte si ilustratiuni. — Editor'a libreriei Nicolae I. Ciurcu, Brasiovu. — Pretiulu 80 cr. v. a.

* *Himenu.* Dnulu Ioanu Miculescu, si-a celebratu cununi'a cu amabil'a dnisióra Nin'a M. Szabó, in 15. Maiu st. n. a. c. in Bárdos. — Felicitările nóstre!

† *Necrologu.* Subscriii cu anima durerósa aducemu la cunoscintia tuturor consangeniloru, amiciloru si cunoscutilor, cumca ficuti'a si sorior'a nóstra Hortensi'a, adi la 4 ore din di, dupa un morbu greu si-a datu nobilulu seu sufletu in manele creatorului in alu 4-lea an alu vietii sale. Remasitiile pamentesci se vor asiediá spre odichna eterna mane in 14 l. c. n. la 5 ore din di, dela locuintia din strad'a bisericei (Templom utcza) Nrulu 12, in cript'a capelei familiei Dogariu. Arad, 13. Maiu n. 1890. — Fie-i tierina usóra si memoria eterna! — Dimtrie si Barbar'a Antonescu, parinti. — Georjin'a si Virgila Antonescu, sora si frate.

* *Sultanulu si fanarulu.* Patriarhulu ecumenicu din Constantinopolu a fost dilele trecute la sultanulu in palatulu Yildiz, unde i-a asternutu raportulu ultimei siedintie a sinodului asupr'a bisericei ortodoese din Turci'a. Patriarhulu a fost primitu cu multa ceremonie. Maj. Sa la câteva dile dupa-ce a cetitu raportulu a lasatu se si esprime patriarhului multiamit'a sa. A promis, ca va luá in consideratiune si va protegíá drepturile bisericei ortodoese, asigurându-i totodata si privilegiile cei competu.

* *Modificarea tarifelor pentru espedarea tipariturilor.* Privitoriu la tipariturile ce se trimitu cu post'a, se facu unele modificári de catra ministrulu de comertiu, cari vor fi valabile din 15 Maiu n. incolo. Din numit'a di inainte adeca, pentru unu pachetu de tiparituri sub banda (Kreuzband) cu greutate dela 50—150 grame se va luá o tacsă de 3 cr. Modificarea acést'a e valabila numai pe teritoriulu ungaru; ér pentru celelalte parti ale monarchiei remâne tarifulu celu vechiu. In urm'a acést'a

noulu tarifu pentru trimiterea tipariturilor e intocmitu astfelu: pentru unu pachetu pana la 10 gr. 1 cr., pana la 150 gr. 3 cr., pana la 250 gr. 5 cr., pana la 500 gr. 10 cr., si pentru unu pachetu pana la 1000 gr. 15 cr.

* *Principele Iérôme Napoleon catru Carnot.* Presedintele republicii franceze in caleteri'a sa prin Corsic'a a visitatu cas'a, in care s'a nascutu Napoleon I si din acestu incidentu printiulu Iérôme i-a adresatu urmatórea scrisóre: Dle presidentu! Dt'a cercetezi Corsic'a. Eu n'asi avé nimicu de disu, déca n'ati fi comisu, prin cercetarea casei in care s'a nascutu unchiulu meu, o mare necuvintia. Acésta casa nu aprtine regimului. Dt'a n'ai in nici o forma dreptulu a trece pragulu acelei'a. Ce felu de relatiure sta intre primul consulu, care ridicá Franci'a in cate-va luni, si intre regimulu Dvóstre, care di de di o desorganiséza; intre imperatulu, care a fost invinsu numai prin marimea sistemului seu, si intre regimulu dvóstra parlamentaru, care se nimicesce prin neputinti'a proprie? Cum cutezi dt'a, care pe mine, mostenitoriulu seu, m'ai espulsatu pe nedreptu, a pune in léganulu marelui barbatu o gratia ipocrita? Marginesce-te a fi siefulu partidului unui regim, care ruinéza Franci'a, gusta-ti succesele, pastredia-ti positiunea, ce ai primitu, lasati-ne inse reminiscentiele nóstre si nenorocirea nóstra. Nu-mi vatamá esilulu nemeritatu. Visit'a Dt'ale e numai o parodia, respectulu falsu numai o profanatiune, din care cauza me vedu datoru a protestá. (Semnatu) Napoleon.

* *Masina de timbratu scrisorile.* Lumea se minunéza de cele ce face o masina de timbratu scrisorile nascocita de Hey si Dolphin si introdusa la oficiulu postalu din Newyork. Masina timbréza pe óra 30,000 scrisori, carti postale, pachete cu fasii (banda) s. a. cu sigilulu de plecare, resp. de sosire, devalóréza marcile, numera obiectele postale si le asiédia una peste alta, tóte acestea in modu automaticu. Se cere numai unu omu, care introduce scrisorile in palnia (trichter) masinei. Timbrarea nu lasa nimica de doritu, atât e de lamurita. Masina e pusa in miscare printr'unu micu electromotoru.

* *Succi,* care a facutu mare sensatia in Parisu prin flamendirea sa de 30 dile, de faptu i-si continua meseri'a sa chinutóre in Londr'a. Elu s'a legatu, ca va flamandi 40 de dile si din aceste peste 36 au si trecut. Elu sta sub statornica padia medicala, asia cà despre insielaciune nici vorba nu póte fi. Elu sémana mai multu a cadavru si pana acum a pierdutu din greutatea corpului seu 16 chilo séu mai a patr'a parte din gretatea intregului corp. Elu desi se lauda cu o deplina sanatate, totusi abia se misica, ochii ii sunt sfirsiti si abia póte misicá condeiful cá se scrie. Succi este visitatu de multa lume, si trebue ca are unu venitu fórte frumosu din flamândirea lui. La inceputu nu-i trabuia mâncare, cu care erá imbiatu, dér acum dice, ca ar mâncá cu unu apetitu grozavu. In fie-care di i-se trimitu fripturi escelente. Succi le privesce, i-se scurge inim'a dupa ele, dér ce folosu, ca nu s'au implinitu 40 de dile. Dupa legile englese, déca lui Succi i s'ar intemplá o

nenorocire din pricin'a flamendirei, institutu in care se afla este respundietoru de urmari. Déca s'ar intemplá, se móra Succi, directorul institutului va fi dusu pe banc'a acusatiloru si inculpatu cá ucidietoru. Lumea inse speréza, ca Succi va trece peste cele 40 de dile fara de a fi ajunsu de-o catastrofa.

* *Piat'a Aradului* din Vinerea trecuta: Grâu de celu mai greu 8.30 fl. ér acelu amestecatu 7.50 fl. — secara 7.20 fl. — Orzulu s'a vendutu cu 5.90 fl. — Ovesulu 7.20 fl. — Cucuruzulu 4.20 fl. — Mazere 20. — fl. — Fasolea 10.50 — Lintea 24 fl. — Cartofii 3 fl. per 100 chgr.

Carnea de vita chil'a 52 cr, cea de vitielu chgr. 80 cr, cea de porcu 52, cea de óie 30 cr, unsórea chil'a 68 cr, ér clis'a per chila 58 cr. v. a.

CONCURSE.

Conforma ordinatiunei Venerabilului Consistoriu gr. ort. oradanu de dtto 29 Martiu (7. April) a. c. Nr. 270/45 B. pentru parochi'a vacanta de clas'a a II-a din **Gepiu**, protopresbiteratulu Tincei, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **27. Maiu (8. Iuniu) 1890.**

Emolumintele Suntu:

Cuarteru liberu cu gradina, pamentu de 15 cubule, birulu dela 125 de case cate o mesura de grâu séu cucuruzu si stolele usuate.

Doritorii de a ocupa acést'a parochia suntu avisati a-si tramite recursele instruate conform presciseloru Stat. Org. subscrisului protopresbiteru in Cef'a (Cséffa) avéndu a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in biseric'a din locu, spre a-si documentá desteritate in cele rituali.

Gepiu, 15/27. Apriliu 1890.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: IOSIFU VESS'A, m. p. protop. Tincei.

—□—

Pe statiunea invetiatorésca dela scól'a gr. or. din **Satulbarb'a**, inspectoratulu Oradii-mari, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **21. Maiu (2. Iuniu;) 1890.**

Emolumintele:

1. Dela 20 numeri à 1 fl., éra dela 40 numeri à 50 cr. 40 fl. 2. Dela 10 prunci de obligati la scól'a de repetitiune à 50 cr. 5 fl. 3. Grâu si cucurudiu in bómbe 15 cubule à 5 fl. 75 fl. 4. Pamentu aratoriu si livada 16 jug. pretiuita in 96 fl. 5. Zile de lucru, cu plugulu 20 à 2 fl., cu mânele 20 à 50 cr. 50 fl. 6. 3 orgii de lemne à 5 fl. 15 fl. 7. Venitulu cantoralu 15 fl. 60. cr. 8. Pausialu pentru scripturistica si spese pentru Conferintia invetiatorésca 11 fl. 9. Cortelu liberu cu intravilanu. 20 fl. 10. Ameliorarea salariului facuta in anulu 1889. in bani gat'a 60 fl. — de tot 387 fl. 60 cr. —

Dela recurrenti, se pretinde: testimoniu preparandialu testimoniu de cualificatiune atat din sciintiele pedagogice, cat si din limb'a magiara.

Recursele astfelu ajustate si adresate comitetului parochialu din Satulbarb'a se se trimita subsemnatului in Oradia-mare pana in 18/30. Maiu. a. c. avéndu recurrentii pana la alegere a se present'a in Sant'a Biserica din comun'a amintita, spre a-si aretá desteritatea in cantare si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: TOM'A PACALA, m. p. protopresviteru si inspectoru scol.

—□—